

Handläggare: Gunnel Altin
Telefon: 508 24 020

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Förstudie inför beslut om upphandling av Socialpsykiatri

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens rapport

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har uppdragit till förvaltningen att redovisa en förstudie avseende förutsättningar för att genomföra en upphandling av Socialpsykiatri, informera brukare, gode män och anhöriga om pågående upphandlingsprocess, inventera hur brukare, gode män och anhöriga vid Skärholmens stadsdelsnämnds verksamheter inom socialpsykiatri samt handikapprådet ställer sig till upphandling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden att godkänna stadsdelsförvaltningens rapport.

Bilagor

1. Redovisning av "Förutsättningar för att upphandla verksamheter inom Socialpsykiatri"
2. Redovisning av "Synpunkter från brukare".

Bilaga 1)

Förutsättningar inför upphandling av verksamheter inom Socialpsykiatri

Socialpsykiatri är lagstyrd

Kommunens ansvar för psykiskt funktionshindrade regleras i socialtjänstlagen, SoL, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS samt Hälso- och sjukvårdslagen, HSL. En del insatser är av omsorgs- eller servicekaraktär medan andra är hälso- och sjukvård. Förutom det nationella regelverket i form av lagar och föreskrifter styrs socialpsykiatrin av Socialstyrelsens råd och anvisningar samt stadsövergripande riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige.

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och fastställt allmänna råd inom äldreomsorgen där det framgår att det ska finnas ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet.

Enligt SoL ska den enskilde tillförsäkras ”skälig levnadsnivå” och bistånd ska utgå från en bedömning av den enskildes individuella behov. Riktlinjer för biståndshandläggning, som fastställs av kommunfullmäktige, är ett komplement till gällande lagstiftning som ska ge stöd och vägledning i myndighetsutövningen.

Socialtjänstlagen är en ramlag som ger kommunerna handlingsutrymme för att utforma socialpsykiatriska insatser efter lokala förutsättningar och behov.

Skyldigheter att följa lag och riktlinjer är samma oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Hälso- och sjukvård samt rehabilitering är lagstyrd

Hälso- och sjukvård, som även omfattar rehabilitering, är lagstyrd/lagreglerad oavsett utförare. De legitimerade yrkeskategorier som finns i den kommunala hälso- och sjukvården är arbetsterapeut, sjukgymnast och sjuksköterska.

Utföraren har samma skyldigheter avseende hälso- och sjukvård oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Ekonomiska förutsättningar i stadens socialpsykiatri

Ekonomiska principer

Från och med 2011 ska alla stadsdelsnämnder använda samma ersättningsmodell och ersättningsnivåer avseende boenden med särskilt service, stödboende, boendestöd samt sysselsättning för socialpsykiatri. Stadsdelsnämnder ersätter sedan respektive utförare med den av kommunalfullmäktige beslutade ersättningen.

Ersättningen till utföraren består av:

- En fast dygnsersättning i tre nivåer för utfört stöd samt hälso- och sjukvårdsinsatser upp till sjuksköterskenivå till boenden med särskild service (365 dagar/år)
- En fast dagersättning i tre nivåer för utfört stöd till stödboenden (365 dagar/år) med möjlighet att få timersättning vid ett individuellt tillfälligt behov kväll och natt
- En fast månadersättning i tre nivåer för utfört stöd till boendestöd (vardagar)
- En fast halvdagsersättning i tre nivåer för utförda stödinsatser till sysselsättning (beslutade närvarodagar, vardagar)

Ersättningen ska betalas ut från den dag den enskilde enligt beslut och beställning ska flytta in alternativt påbörja en insats till och med den dag han/hon flyttar alternativt avslutar insatsen. Den ersättning som går ut ska täcka alla kostnader (ej hyra) för utföraren avseende stöd och omsorg samt eventuellt hälso- och sjukvårdsinsatser.

För privata utförare föreslås en schablonersättning för lokal- och verksamhetsytor (ej entreprenader). För kommunalt driven verksamhet samt entreprenader ingår inte hyresdelen, exkl. driftskostnaderna, i ersättningen.

Utförare, oavsett regiform, erhåller full ersättning under uppsägningstidens 4 dagar. Tomgångsersättning utgår vid avflyttning eller avslut, till lägsta ersättningsnivå och utbetalas under sju dagar fr o m den dag personen ej längre bor eller deltar i verksamheten. Dubbel ersättning kan utgå i det fall någon flyttar in/börjar under dessa dagar.

Varje nämnd ska skapa likvärdiga förutsättningar för utförare oavsett regiform.

Samma ekonomiska förutsättningar gäller oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet. Ersättningen är samma (beaktat compensation för olika momsregler för offentliga respektive privata utförare) oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Personalens rättigheter skyddas i lag

Genom Sveriges medlemskap i EU har vi införlivat "Övergångsdirektivet" i svensk lagstiftning. Detta har skett genom bl a förändringar i Lagen om anställningsskydd (LAS) och lag om medbestämmande i arbetslivet (MBL) m fl. Övergångsdirektivet säger att om verksamheten innefattar en överlåtelse av en ekonomisk enhet som behåller sin identitet även efter verksamhetsövergången, ska en arbetstagares rättigheter och skyldigheter enligt anställningsavtalet automatiskt gå över till förvärvaren av verksamheten. Arbetstagaren har rätt att avstå från att följa med.

Utföraren har samma skyldigheter att följa EU-direktiv och svensk lagstiftning avseende personalens rättigheter oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet

Ansvar för verksamheten och dess kvalitet samt uppföljning av dessa åtaganden svarar stadsdelsnämnden för

Verksamhetens innehåll och kvalitet styrs av lag och riktlinjer samt politiska beslut. Verksamheten finansieras av offentliga medel.

Verksamhet i offentlig drift leds och följs upp av stadsdelsnämnden. Vid en entreprenadupphandling upphandlas verksamhetsdriften. Uppdraget till upphandlad entreprenör regleras i avtal, vars innehåll inte kan ändras under avtalstiden.

Stadsdelsnämnden har fullt ansvar för verksamheten även när den drivs av upphandlad entreprenör, vilket innebär att avtalad verksamhet och kvalitet ska följas upp liksom kommunalt driven verksamhet. Därutöver sker inspektioner och seriositetskontroller samt uppföljning av verksamhetsberättelse och bokslut.

Ansvar för att verksamheten och dess kvalitet följer lagar, riktlinjer och politiska beslut har stadsdelsnämnden oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Socialpsykiatri i Stockholms stad

Socialtjänstnämnden har en strategisk och samordnande roll för socialtjänsten i Stockholms stad. Socialtjänstnämnden har det övergripande ansvaret för riktlinjer, drog- och förebyggande arbetet, forskning och utveckling samt för uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet.

Socialnämnden ska ansvara för upphandling av privata alternativ inom socialpsykiatri enligt Lagen om Valfrihet (LOV). För entreprenadupphandlingar tillämpas Lagen om Offentlig Upphandling (LOU) där stadsdelar enskilt eller gemensamt upphandlar insatser.

Socialtjänstnämnden upphandlar för närvarande stödboende, gruppboende och boendestöd för socialpsykiatriens målgrupper, enligt LOV.

Efterfrågan av gruppboenden i staden

Idag står ca 28 personer i kö för gruppboende inom socialpsykiatri (varav 4 personer i söderort och 1 i Skärholmen).

Utbud av gruppboenden i staden

Egen regi i staden: 16 (varav 5 i söderort och 1 (+ ett tillkommande) i Skärholmen).

Privat regi: 0 i staden. Fr o m 1/10 2011 träder ”valfrihet inom socialpsykiatri” i kraft avseende stödboende, gruppboende och boendestöd för socialpsykiatriens målgrupper, upphandling av dessa pågår av socialnämnden enligt LOV.

I flera stadsdelsnämnder drivs socialpsykiatriska verksamheter av upphandlade entreprenader enligt LOU.

Socialpsykiatri i Skärholmen

Presentation

Socialpsykiatri i Skärholmens stadsdelsnämnd består av en myndighetsfunktion/beställarenhet samt utförarenheter. I utförarenheterna erbjuds insatser som gruppboende vid Solholmens gruppboende, boendestöd och Träfflokalen Portis som är en öppen verksamhet för sysselsättning. Stadsdelsnämnden bistår också med tränings- och försöklägenheter. Därutöver köper stadsdelsnämnden insatser av externa utförare.

Under året planeras för ett nytt gruppboende om 7 lägenheter lokaliserat till Sättra VoB, för personer mellan 60-65 år som har stora omvårdnadsbehov utöver sin psykiatriska funktionsnedsättning.

Verksamheter som är föremål för denna förstudie är Solholmens gruppboende, boendestöd och Träfflokalen Portis samt det nya gruppboendet vid Sättra VoB.

Av stadsdelsförvaltningen driven verksamhet:

Solholmens gruppboende erbjuder 13 platser (+ 7 tillkommande)

Boendestöd ges till 99 personer

Träfflokal Portis, sysselsättning, med ca 20 besökare/dag

Summa av stadsdelsförvaltningen driven verksamhet: 13 platser gruppboende (+ 7 tillkommande) + öppen verksamhet/sysselsättning samt boendestöd till ca 100 personer

Ekonomi

Vårdsnivån hos den enskilde avgör intäkten till Solholmens gruppboende och boendestöd. Träfflokalen Portis är anslagsfinansierad.

Variationer i vårdnivå/intäkt är inte så stora vilket innebär att de ekonomiska förutsättningarna är relativt stabila. Om efterfrågan på socialpsykiatri i högre vårdnivåer samt om utföraren ökar beläggningsgraden, ökar intäkterna och kostnaderna.

Verksamheten vid Solholmens gruppboende, boendestöd och Träfflokalen Portis omsluter ca 11 mkr/år (varav ca 9 mkr är personalkostnader).

Ekonomiskt utfall vid Skärholmens utförarenheter

Verksamhet	2009			2010		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Solholmens Gruppboestad	5,7	6,1	-0,4	6,2	6,3	-0,1
Boendestöd	2,7	3,3	-0,6	2,1	2,5	-0,4
Portis Träfflokal	2,4	2,6	-0,06	2,3	1,8	+0,5

Utföraren svarar för ekonomin (exklusive hyrorna) oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet. Redovisar utföraren ett underskott eller ett överskott bärs detta av utföraren.

Personal

Verksamheten har ca 24 fast anställda och leds av en enhetschef. Övriga är 7 boendestödare, 8 skötare, 1 undersköterska, 5 vårdbiträden, 2 vårdare. Därutöver anlitas vikarier vid behov.

Utföraren svarar för personalen oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Lokaler

Solholmens gruppboende omfattar 755 kvm och Portis öppna verksamhet vid samma adress omfattar 377 kvm, allt är nyligen ombyggt. Fastighetsägare är MICASA.

Stadsdelsförvaltningen hyr lokalerna från MICASA. De boende debiteras därefter hyra från stadsdelsförvaltningen.

Stadsdelsnämnden svarar för lokalekonomin (lokalkostnaderna och hyresintäkter) även när verksamheten är upphandlad.

Ledning och administration

Vid en upphandling övergår ledning och administration till utföraren. Stadsdelsförvaltningen uppdrag övergår till uppföljningsarbete av avtalet.

Utföraren svarar för ledning och administration oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Personalens rättigheter och eget val

Övertagande utförare, är enligt lag skyldiga att ta över samtliga fast anställda vid överlåtelse tillfället. De anställda har rätt att avstå från att följa med.

Antal anställda som väljer övertalighet är svårt att bedöma. Tidigare upphandlingar visar att ca 10-20% av de anställda valt att behålla sin anställning i kommunen, med övertalighet när arbetet övergått till annan utförare. Erfarenheter från upphandlingar och andra omstruktureringar visar att med tydlig och frekvent information till de anställda väljer fler att följa med "sitt" jobb.

I Skärholmen har omstruktureringsarbete pågått under decennium, då demografiska förändringar medfört avveckling av skolor och äldreboenden. Stadsdelsförvaltningen har goda erfarenheter från personalarbete vid dessa omstruktureringar. En aktiv kommunikation med både arbetsgrupper som enskilda anställda under förändringsprocessen har möjliggjort för anställda att finna bra lösningar. Övertaligheten vid upphandling av Daglig verksamhet 2009/2010 visade att ca 9 personer (ca 18%) valde att stanna kvar i kommunen med övertalighet som följd. Sex personer har idag annat arbete och tre har avslutats på annat sätt.

Övertagande utförare, oavsett om denne är i kommunal regi eller på entreprenad är enligt lag skyldiga att ta över samtliga fast anställda vid överlåtelse tillfället. De anställda har rätt att avstå från att följa med.

Utföraren svarar för kostnader för personalkapaciteten i verksamheten oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Stadsdelsnämnden svarar för uppkomna övertalighetskostnader i samband med överlåtelsen, 1- 20 månader beroende på arbetstagarens val av lösning.

Bilaga 2)

**Synpunkter från brukare, vid Skärholmens
socialpsykiatri i egen regi samt handikapprådet, avseende
upphandling av socialpsykiatri**

Stadsdelsnämndens uppdrag

Stadsdelsnämnden har uppdragit till förvaltningen att redovisa förutsättningar för att genomföra en upphandling av gruppboende, Portis träfflokal och boendestöd vid Socialpsykiatri i Skärholmen, informera brukare, gode män, anhöriga och handikappråd om vad en upphandling innebär, samt inventera hur dessa ställer sig till upphandling av Socialpsykiatri.

Genomförande av uppdraget

1. Stadsdelsförvaltningen informerade handikapprådet kort om att en förstudie inför beslut om upphandling skulle ske, detta möte genomfördes torsdag den 7 april.
2. Stadsdelsförvaltningen bjöd in samtliga brukare vid Solholmens gruppboende och Portis Träfflokal till ett informationsmöte tisdag den 21 juni 2011, om upphandling av Socialpsykiatri. Vid mötet gavs möjlighet att uttrycka sina synpunkter på upphandlingen, (se oredigerad sammanställning av samtliga inkomna synpunkter).

Inbjudan till mötet samt att lämna synpunkter, skickades hem till brukare i form av en kortfattad informationsbroschyr, där möjlighet fanns att lämna sina synpunkter på ett förfrankerat blad att tillsända stadsdelsförvaltningen i de fall någon ej kunde närvara vid mötet.

Representation/deltagande i mötet samt inskickade synpunkter

Vid mötet med brukare vid Solholmens gruppboende och Portis Träfflokal, deltog 7 personer. Inga närstående, anhöriga eller gode män deltog.
1 person har skickat in sina synpunkter.

Uppskattningsvis har synpunkter lämnats från ca 15% av de boende.

Resultatsammanställning

Kommentarer och åsikter från mötet med boende vis Solholmens gruppbostad och Öppna träfflokalen Portis inom socialpsykiatri i Skärholmen.

(Nedanstående synpunkter är direkt citerade utan någon redigering.)

Vill inte att verksamheten ska upphandlas, befarar att verksamheten ska försämrats.

Privata utförare viner på upphandlingen, det gör inte brukarna.

Befarar att privata vinstintressen går före verksamhetens kvalitet.

Varför ”laga något som inte är trasigt”, vår verksamhet är den bästa vi sett; lokalerna. Personalen, aktiviteterna, bemötandet och möjligheten till inflytande.

Vill inte ha minskad personaltäthet och slitna lokaler.

Vi vill värna om omsorg om människor, befarar att privat drift medför att pengar är viktigare än människor.

Jag befarar att ”biståndsbedömd daglig verksamhet” utestänger människor, vilket påverkar möjligheten att delta i verksamheten.

Boendestödet bygger på ett förtroende mellan brukaren och personalen. Vi befarar att personal slutar om driften upphandlas, detta gäller också gruppboendet och Portis.

Vart ska det ta vägen? Vad är motiven? I vilken riktning vill man att verksamheten ska gå?

Pröva en upphandling!

Är inte personalen kvar kanske vi inte vill gå hit!

Förtroende är en kvalitet! Att känna tillit till personalen!

Fråga personalen om vad de tycker om upphandling.

Privata företag är bra!... men inte inom omsorgsverksamhet.

Skynda långsamt!

Förstudie
Upphandling

Deltagare 21/6. 2011

Victoria Silvsdotter

Boris Nikolic

Carina Rutström

Annette Remmert

Inge Wallin

Mats Hansson

Bengt Sörensson

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast den 23 juni 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan, tejp igen och lägg på posten. Portot är betalt.

Hej

Jag tycker att allting
fungerar jätte bra som
det är nu.

Datum:

20/6/2011

Namn, adress, telefonnr:

Maja Leem Tsjed
Vårhallsbackens 110 12744 Skärholmen

Ev. e-post:

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Altin på telefonnummer 08-508 24 000

Handikapprådets synpunkter på en eventuell upphandling, till förstudie

Datum: 2011-05-05

Närvarande

Handikapprådet: Nils Duwähl, Karin Rask, Seppo Mälkki, Göran Weidenmark, Lotta Rosenström.

Stadsdelsförvaltningen: Astrid Thornberg och Therese Lang (till kl. 16.00), Karin Rosenqvist, Diana Özgün och Gunnel Altin (information och anteckningar)

Dagordning

Information:

- Stockholms stads syfte med upphandling i konkurrens, förvaltningens upphandlingsuppdrag och Aktivitetsplan
- Vad är en upphandling i konkurrens
- Ansvar för verksamhet och kvalitet
- Hur går denna upphandling till

Inventering av handikapprådets synpunkter på:

- Hur ställer sig brukare, anhöriga och handikapprådet till en upphandling?

Handikapprådets synpunkter

Hur ställer sig handikapprådet till en upphandling?

Gruppboendestäder är de boendes hem!

- Gruppboendestaden är den enskildes hem och bör ej upphandlas över huvud taget!
- Ett gruppboende är stationärt, man har inget större behov av flera aktörer i sitt hem.
- Bostad är inte lämplig att upphandla, vad är det den boende kan välja? Vad blir konsekvenserna för den boende?
- Den enskildes hem och bostad är en primär fråga för människor, en speciell verksamhet. Upphandling i konkurrens där stadsdelsnämnden väljer en leverantör innebär ett förmyndarskap!

Handikapprådet betonade att de som bor i gruppboende är pga sina funktionsnedsättningar särskilt känsliga för förändringar i hemmiljön.

Kontinuitet och trygghet i verksamhet och förtroende för personalen är en viktig faktor för de boendes livskvalitet

- Ur de boendes synpunkt är det en risk med upphandling av gruppboendestäder, då personalförändringar kan ske, och därmed uppstår brister i personal-kontinuiteten. Även förändringar i verksamhetens kontinuitet kan påverka brukaren negativt.
- Gruppboendet innebär ett långvarigt uppbyggt förtroende mellan den boende och personalen, detta bygger på en relation! Det är en risk att detta förtroende raderas av att arbetssituationen och arbetsvillkoren förändras för personalen som då slutar.
- I Skärholmen fungerar gruppboendena mycket bra!

Om jag har förstått saken rätt fungerar det bra i Skärholmen idag. Jag har därför svårt att förstå varför man ska sälja/knoppa av/byta. Sammanfattningsvis ser inte rådet något positivt med en upphandling i nuläget. Det finns stor risk att det byggs in otrygghet i verksamheten eftersom den regelbundet ska upphandlas.

Upphandlad leverantör – en annan organisation och ledning

- Personalen kan få försämrade arbetsvillkor i en annan associationsform.
- Risk för att gamla medarbetare slutar och ersätts med anställda med lägre kompetens.
- Farhågor finns för försämrad ekonomi och insyn.
- Det är viktigt att staden har full insyn i verksamheten och ekonomin. Särskilt viktigt är det att staden har insyn i alla ekonomiska frågor för att säkerställa att pengar nyttjas i verksamheten.
- Finns det tillräckligt med resurser för uppföljning?
- Vid upphandling bör staden säkerställa "Meddelarfriheten", möjligheten för anställda att anmäla missförhållanden i verksamheten/bolaget.

Handikapprådet tryckte på att kommunen måste ställa krav på adekvat utbildning hos all personal, inte bara cheferna. Att cheferna ska ha rätt utbildning är ett krav från Socialstyrelsen. Insyn i upphandlad verksamhets ekonomi är viktig för att kunna bedöma om pengarna används på bästa sätt för de som bor i gruppboendet. Därutöver är det oerhört viktigt med uppföljning och insyn.

Förändringars effekter för personer i denna målgrupp

- En ny entreprenör vill prägla sin verksamhet vilket innebär förändringar, dels av chefer, organisation, verksamhet och rutiner. Kontinuitet och förutsebarhet för den enskilde kan påverkas negativt.
- Ekonomiska incitament för en privat aktör kan vara skäl till att förändra verksamheten.
- Man bör genomföra förändringar försiktigt i denna målgrupp. Kontinuiteten är viktig!
- Upphandling enligt LOU innebär att avtalet sträcker sig över en viss tidsperiod, t ex 3-5 år, därefter ska upphandlingen göras om och då sker en organisationsförändring igen, det blir ingen kontinuitet. Verksamheten förändras och kompetent personal, som är en garant för trygghet och kontinuitet riskeras bytas ut.
- Vi har lärt oss av tidigare erfarenheter och det inte alltid är positivt med upphandling.
- Medlemmarna i handikapprådet är oroliga för effekterna av en upphandling.

Handikapprådet pekade på att varje SDN själv beslutar om verksamhet ska upphandlas. Det finns en handlingsfrihet för stadsdelen.

Reell valfrihet

- Stockholms stad driver frågan om upphandling för hårt.
- Finns det behov, uttrycks det önskemål från de boende, närstående och gode män om fler aktörer på ”marknaden”? Om inte brukarna uttryckt behov ska inte de påtvingas detta!
- Upphandling enligt LOU innebär egentligen ingen reell valfrihet, nämnden väljer/beslutar om vilken utförare som ska få teckna avtal och få uppdraget. De boende och dess närstående/gode män ska få välja utförare direkt, själva.

Handikapprådet belyste frågan om ”verklig valfrihet”. Verklig valfrihet måste innebära att man kan välja det boendalternativ som man redan har och som man trivs med. Så blir det inte nu. Det är ingen verklig valfrihet. Förändringen upplevs som ett övergrepp.

Fördelar, positiva synpunkter på att upphandla verksamhet i konkurrens

- Satsa på fler aktörer t ex inom LOV (Lagen om Valfrihet).
- Upphandling är bra om det finns ett uttalat behov från brukare, närstående/gode män.
- Konkurrensutsättning är bra då man konkurrerar om kvalitet. Den som är bäst får uppdraget.

- Jag är i princip inte emot upphandling. Det kan vara nödvändigt i en stagnerande verksamhet för att få till stånd en positiv utveckling. Men detta behov finns inte vid gruppboendena i Skärholmens sdf.
- Vi är mycket nöjda med gruppboendena i Skärholmen
- Det är OK med upphandling om det finns ett uttalat behov.
- Det är bra att tävla om bästa kvalitet, som man gör vid en upphandling, om det är så att någon erbjuder en bättre verksamhet och kvalitet är det bara positivt!

Handikapprådet uttryckte att upphandling är ett möjligt alternativ om de boende önskar att kvaliteten i boendet höjs.

Övriga synpunkter

Handikapprådet framförde kritik på att rådet inte involverades i diskussionerna om att föreslå socialpsykiatrin som upphandlingsobjekt till förstudie inför eventuell upphandling, i samband med planering inför Verksamhetsplan 2011.

Handikapprådet hade velat ha möjlighet att lämna synpunkter på detta innan nämnden fattade beslut.

Sammanfattningsvis ser handikapprådet inget positivt med en upphandling i nuvarande läge.

Resultatsammanställning

Ställningstaganden från intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning avseende upphandling av LSS-bostäder 2011.

Handikappförbunden ,

Annika Nyström Karlsson, kanslichef

”Handikappförbundet” har svårt att uttala sig generellt då de företräder 39 förbund som ej har diskuterat frågan samlat.

När det gäller valfrihet är det svårt för personer med kognitiv funktionsnedsättning att välja, vilket ställer höga krav på anhöriga och handläggare att verkligen försäkra sig om att personen fått göra ett eget val.

En bostad är ju det egna hemmet - ett permanent boende, vilket man inte så lätt väljer bort, det är osannolikt att ta sitt pick och pack och byta utförare om man ej gillar driften av den egna grupp-bostaden.

Däremot finns det större möjlighet till valfrihet i det första valet av bostad.

Om upphandling av verksamhet ska ske måste man ta följande hänsyn för denna målgrupp:

- Ha långa avtalstider då förändringar i sig kan skapa oro för personer i denna målgrupp, verksamhetens kvalitet bygger på förtroende och relationer.
- Nämnden måste i upphandlingen beakta LSS bärande principer för att säkerställa att verksamheten utförs med utgångspunkt från dessa.
- Nämnden måste ha en frekvent uppföljning och tillsyn för att säkerställa att utföraren lever upp till kvalitets- och säkerhetskrav.
- Nämnden måste efterfråga en rutin för klagomålshantering.

Riksförbundet Attention, neuropsykiatriska funktionshinder

Anki Sandberg, förbundsordförande

Vi vill att vård och stöd ska vara offentligt styrd, kontrollerad och finansierad, men har inget emot privata utförare.

Riksförbundet för mental och social hälsa, RSMH

Stockholmsdistriktet, Christer Järström

Generellt är RSMH reserverade till upphandlingar av verksamhet till denna målgrupp pga följande skäl:

- Denna målgrupp har svårt att komma till tals kring dessa frågor
- Upphandling gynnar de som är verbalt starka
- Man har farhågor kring att verksamheter försämrats

Det finns dock delade uppfattningar, i förbundet finns också uppfattningen om att upphandlingar kan öka kvalitén i verksamheten, då entreprenörer tävlar med kvalitet för att få avtalet. Men det är då viktigt att:

- Beställarkompetensen måste vara hög, d v s de som utarbetar förfrågningsunderlaget måste vara väl insatt i de lagar och riktlinjer samt politiska krav som ställs på verksamheten och ha god insikt om målgruppens olika behov.
- I förfrågningsunderlaget ska mål, resultat och effekter samt ovanstående krav konkretiseras, för att vid uppföljning och tillsyn enkelt kunna följa upp att målgruppen får den verksamhet man avtalat om.
- Det ska vara möjligt att göra vissa justeringar i avtalet under avtalstiden, för en bra och kvalitativ verksamhet till brukarna.
- Avtalstiden bör av kontinuitets- och trygghetsskäl vara 3-4 år med möjlighet till förlängning 1+1 år (sammanlagt 5 år om allt fungerar bra).